(గత సంచిక తరువాయి)

"**అమ్మాయి కుందనపు** బొమ్మలా ఉంది బావా. ఇంతకీ వాళ్ళెవరో తెలుసా? మా పెదతాతగారి మనవడు కాంతారావు లేడూ వాళ్ళమ్మాయి. ఏదో పెళ్ళిళ్ళలో పేరంటాల్లో కలవడం తప్ప పెద్దగా రాకపోకలు లేవు కదా మనకు అందుకే వాళ్ళింట్లో పెళ్ళీడు అమ్మాయి ఉందని మనకి తెలిసింది కాదు. దూరం నుండి ఇల్లు చూడగానే అనుకున్నాను, ఇది మనవాళ్ళ ఇల్లులా ఉంది అని" అన్నాడు ఆదిశేషు.

"బాచీ చెప్పిన కమల మన కమలేనా నాన్నా? తనయితే నాకు బాగా పరిచయమే. మొన్న విశాల పిన్నిగారింట్లో జరిగిన ఫంక్షన్‌కి తను కూడా వచ్చింది. అమ్మాయి చక్కగా పొందిగ్గా ఉంటుంది నాన్నా" అంది జానకి ఉత్సాహంగా.

"మన జానక్కి నచ్చిందంటే ఇంక తిరుగేమి ఉంటుంది బావా. మంచిరోజు చూసుకుని మాట్లాడివద్దాం" అన్నాడు శంకర్రావు ఉత్సాహంగా.

"కానీ నాన్నా వాళ్ళ తీరంతా చాలా హైఫైగా ఉంది నాన్నా. ఆ కాంతారావుగారిని అందరూ జమిందారు కాంతారావుగారని అంటున్నారు. ఇల్లు కూడా చాలా దర్జాగా ఉంది. అలాంటి చోట పెరిగిన అమ్మాయి మన సామాన్యమైన ఇంటికి వచ్చి ఇమడగలదా? అసలా అమ్మాయిని మనకిస్తారా?" అన్నాడు రామచంద్ర సందేహంగా చూస్తూ.

"మీరన్నట్లే మా పెదనాన్నగారి హయాంలో చాలా దర్జాగానే ఉండేది పరిస్థితి. అయితే అన్నయ్య హయాముకి వచ్చేసరికి ఆస్తిలో చాలా భాగం హరించిపోయింది. పెదనాన్నగారిది చాలా పెద్ద చెయ్యి. అడిగినవారికి కాదనకుండా చేతికెంత వస్తే అంతా ఇచ్చేసేవారు. ఫలితంగా ఆ భవంతి, ఏవో కొద్దిగా భూములు తప్ప ఏమీ లేవిప్పుడు అందుకే వాళ్ళబ్బాయి బేంకులో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు.

అయితే ఒకటి చెప్పుకోవాలి. ఉన్ననాడు, లేనినాడు కూడా ఏ భేషజాలు లేకుండా అందరితో చాలా ఆత్మీయంగా ఉంటారు వాళ్ళు" అన్నాడు ఆదిశేషు.

"అయితే ఇంకేం. మన బాచీకి ఆ అమ్మాయి బాగా నచ్చింది కనుక ప్రొసీడయిపోదాం" అన్నాడు రామచంద్ర.

ఇరుపక్షాల పెద్దలూ మాట్లాడుకుని లాంఛనంగా పెళ్ళిచూపులు ఏర్పాటు చేశారు. అన్నయ్య స్నేహితుడే తనకి కాబోయే వరుడని తెలిసి ఆశ్చర్యపోయింది కమల. జానకి అక్కే తన తోటికోడలు అని తెలియడంతోనే మరింత పొంగిపోయి వెంటనే తన అంగీకారం తెలిపింది. ఒక మంచిరోజు చూసుకుని నిశ్చితార్థానికి ముహూర్తాలు పెట్టుకున్నారు.

కళ్యాణమొచ్చినా, కక్కొచ్చినా ఆగదంటారు అలా నెల తిరగకుండానే కమల ఆ ఇంటికోడలు అయిపోయింది.

పెళ్ళయ్యాక భాస్కర్‌ను విజయనగరంలో కాపురం పెట్టించాలనుకున్నారు అంతా. అలా విజయనగరంలో కాపురం పెట్టడం భాస్కర్‌కే కాదు, కమలకీ ఇష్టంలేకపోయింది.

చిన్నకోడలి అభిప్రాయం తెలుసుకుని మరింత ఆశ్చర్యపోయాడు శంకర్రావు. భాస్కర్ ఇష్టంకూడా అదే అని తెలుసుకుని వాళ్ళని విజయనగరం పంపించాలనే ఆలోచనను విరమించుకున్నాడు ఆయన.

సాధారణంగా ఏ ఆడపిల్లయినా పెళ్ళయ్యాక నా భర్త నేను విడిగా స్వేచ్ఛగా ఉండాలని కోరుకుంటుంది. ఇదేమిటి ఈ అమ్మాయి ఉమ్మడి కుటుంబంలో ఉంటానంటోంది అనుకుని ఆశ్చర్యపోయారంతా.

భాస్కర్ సరేసరి. ఆ ఇంటిని, ఇంట్లోని సభ్యులను వదిలి ఉండడానికి ఎంతమాత్రం ఇష్టపడలేదు.

జానకి, కమల ఒక తల్లి కడుపున పుట్టిన బిడ్డల్లా ఎంతో అన్యోన్యంగా మసలుకోవడం చూసి అందరికంటే శంకర్రావే ఎక్కువ సంతోషించాడు. నా పిల్లలిద్దరికీ రత్నాల్లాంటి భార్యలు దొరికారు. ఎప్పటికీ వాళ్ళిద్దరూ ఇలాగే కలిసికట్టుగా ఉంటే చాలు, ఇంకేం వద్దు నాకు అనుకున్నాడు తృప్తిగా. ఇంత ఆనందాన్ని కళ్ళారా చూసుకునే అదృష్టం తన భార్యకు లేకపోయిందే అని బాధపడ్డాడు కూడా.

ఆ కుటుంబ సభ్యుల అన్యోన్యతను చూసి "కొడుకులూ, కోడళ్ళూ అంటే అలా ఉండాలి. నిజంగా ఆ శంకర్రావు ఎంత అదృష్టవంతుడు? మా పిల్లలు కూడా అలా ఉంటే ఎంత బాగుండును" అనుకోసాగారు అంతా.

హరిప్రసాద్‌కి కూడా ఆ సంవత్సరం పెళ్ళిచేసేశాడు ఆదిశేషు మంచి సంబంధం కుదరడంతో.

హరిప్రసాద్ భార్య ఇందిర కూడా చాలా నెమ్మదయిన అమ్మాయి కావడంతో అచిరకాలంలోనే అంతా ఒక కుటుంబంలా కలిసిపోయారు.

వీకెండ్స్‌లో ఏదో ఒక చోటికి మూడు జంటలూ కలిసి వెళ్ళి సరదాగా గడిపి రాసాగారు. ఒకోసారి పెద్దవాళ్ళు వాళ్ళతో చేరినా ఎక్కువగా ఆ మూడు జంటలే వెళ్ళసాగారు.

చూస్తూండగానే భాస్కర్ పెళ్ళి జరిగి సంవత్సరం గడిచిపోయింది. కమల నెల తప్పిందనే వార్త ఆ ఇంటి సభ్యుల సంబరాలను అంబరాన్ని తాకేలా చేసింది.

అయిదవ నెలలో కమలకి ఘనంగా సూడిదలిచ్చి శ్రీమంతం చేసింది సావిత్రమ్మ.

"అన్నయ్యగారూ కమలని లాంఛనంగా మా ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి మూడు నిద్రలయ్యాక తిరిగి పంపించేస్తాము. ఆనక ఏడో నెలలో పురిటికి తీసుకువెళ్తాము" అనడిగింది శంకర్రావుని సావిత్రమ్మ.

"దానికేం భాగ్యమమ్మా, అలాగే తీసుకువెళ్ళండి" అన్నాడు శంకర్రావు.

మరునాడు కమలని విజయనగరం తీసుకు వెళ్ళిపోయింది సావిత్రమ్మ.

వాళ్ళు వెళ్ళాక అన్నాడు భాస్కర్ "వదినా ఈ మూడు రోజులూ నేను కూడా అక్కడే ఉంటాను. ఏకంగా మండే ఈవెనింగ్ బేంకయ్యాక ఇద్దరం కలిసి వచ్చేస్తాం."

"అంత పొద్దుపోయాక అమ్మాయిని తీసుకురావడం మంచిదికాదు బాచీ. ఆ రోజు కాస్త పర్మిషన్ తీసుకుని పెందలాడే బయలుదేరి వచ్చేయండి లేదా ఆ రోజు ఆఫ్‌డే లీవు పెట్టు" అంది జానకి.

"విజయనగరానికీ ఇక్కడికీ పట్టుమని గంట ప్రయాణం ఉండదు బండిమీద. ఆ మాత్రం దానికి లీవు పెట్టాలా?" అంటూ నవ్వేశాడు భాస్కర్ వెళ్ళడానికి ఉద్యుక్తుడవుతూ.

"నువ్వు చెప్పింది కరెక్టే, కాదనను. ఇన్నాళ్ళూ మీరెలా తిరిగినా ఏ ఇబ్బందీ లేదు. కమల ఇప్పుడు వట్టిమనిషి కాదు. జాగ్రత్తగా ఉంటే మంచిది కదా" అంది జానకి మందలింపుగా.

"సరే.. సరే, ఆవేశపడకు. నువ్వు చెప్పినట్లే చేస్తాలే" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు భాస్కర్.

విజయనగరం వెళ్ళాక తన వదిన అన్నమాటలు భార్యతో చెప్పి నవ్వాడు భాస్కర్ "ఇంకా నేనేదో చిన్నపిల్లాడిని అన్నట్లు మా వదిన సవాలక్ష జాగ్రత్తలు చెప్తుంది చూడు. చెప్పిన టైముకి నేనుగాని, అన్నయ్యగానీ ఇంటికి రాకపోతే కాలుగాలిన పిల్లిలా తిరుగుతుంది కంగారుగా"

"అక్క అన్నదానిలో తప్పేముందండీ? మన జాగ్రత్తకోసమే కదా చెప్పింది. తనన్నట్లే మండే మధ్యాహ్నం సి.ఎల్ పెట్టండి. పెదలాడే ఇంటికి వెళ్ళిపోదాం" అంది కమల.

"నువ్వు కూడా అలాగే అంటావా. హోం మినిస్టర్ ఆర్డరయ్యాక తప్పుతుందా, ఇక అలాగే చేస్తాలే" అన్నాడు భాస్కర్.

మూడురోజులూ మూడు నిమిషాల్లా పుట్టింట్లో గడిపేసింది కమల.

సావిత్రమ్మ కూతురికి ఇష్టమని కజ్జికాయలూ, జంతికలూ చేసింది.

అన్నీ సర్దుకుని భర్త రాకకోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చుంది కమల.

బేంక్‌లో పని తెమలకపోవడంతో ఆ రోజు అనుకున్న దానికంటే ఆలస్యంగా వచ్చాడు భాస్కర్. రావడంతోనే "సారీ కమలా, అనుకోకుండా లేటయింది. బయలుదేరదామా ఇక" అన్నాడు భాస్కర్ హడావుడిగా.

"ఇంత పొద్దుపోయి ఇప్పుడెందుకులెండి. రేపు వెళదాం" అంది కమల.

"రేపు మంగళవారం కదుటే. వెళితే ఇవ్వాళ వెళ్ళండి లేదా ఎల్లుండి బుధవారం వెళ్ళండి" అంది సావిత్రమ్మ.

"అమ్మో, ఎల్లుండి దాకానా. అదేం కుదరదుగానీ, ఇప్పుడే వెళ్ళిపోదాం" అన్నాడు భాస్కర్.

"ఇంత పొద్దుపోయాక బయలుదేరితే అక్క ఏమంటుందోనండీ. అయినా ఈ టైములో ట్రాఫిక్ కూడా ఎక్కువగా ఉంటుంది" అంది కమల.

"ఏం ఫర్లేదులే కమలా అలవాటైన రోడ్డేగా. నేను జాగ్రత్తగా తీసుకువెళ్తాలే" అన్నాడు భాస్కర్.

"పోనీ ఈరోజు నువ్వు వెళ్ళి వచ్చెయ్యి బాబూ. బుధవారం కమలని నేను తీసుకువెళ్ళి దిగబెడతాను" అంది సావిత్రమ్మ.

"మా వదినలాగే మీకూ కంగారు ఎక్కువండి. ఏం ఫర్వాలేదుగానీ బయలుదేరు కమలా, వెళదాం" అన్నాడు భాస్కర్.

అతడంత గట్టిగా చెప్పడంతో కాదనలేక బయలుదేరింది కమల.

''వెళ్ళిన వెంటనే ఫోన్ చెయ్యమ్మా'' అంది సావిత్రమ్మ కూతురు వంక చూస్తూ.

''అలాగేనమ్మా వెళ్ళొస్తాను'' అంది కమల చెయ్యి ఊపుతూ

అన్నట్లుగానే భాస్కర్ స్లోగా బండి డ్రైవ్ చేయసాగాడు. సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వెళ్ళసాగారు.

భాస్కర్ తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలన్నీ తీసుకుని మెల్లగా భార్యకి ఏ ఇబ్బందీ కలగకుండానే డ్రైవ్ చేశాడు. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ వెనకనుండి స్పీడుగా వస్తున్న లారీ భాస్కర్ బండిని ఢీ కొట్టింది.

ఆ అదురుకు బండిమీద నుండి ఎగిరి దూరంగా పడిపోయింది కమల.

పక్కకి ఒరిగిపోయిన భాస్కర్ మీద బండి పడడంతో అతడు వెంటనే లేవలేకపోయాడు.

చుట్టుపక్కలవారు హాహాకారాలతో వాళ్ళని చుట్టుముట్టారు.

ఏక్సిడెంట్ చేసిన లారీ డ్రైవర్ పత్తా లేకుండా పారిపోయాడు.

రక్తపు మడుగులో మునిగిపోయిన కమలను చూసి అందరి కళ్ళూ చెమరించాయి. బండి కింద నుండి భాస్కర్‌ని లేవనెత్తారు. కదలిక లేకుండా పడివున్న భార్యను రక్తపు మడుగులో చూడడంతోనే అతడి కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయి.

సిటీకి దగ్గరగానే ప్రమాదం జరగడంతో వెంటనే అంబులెన్స్‌లో ఇద్దర్నీ హాస్పటల్‌కి తరలించారు.

కమలను ఆపరేషన్ థియేటర్‌కి తరలించాక రామచంద్రకి ఫోన్ చేశాడు భాస్కర్.

తమ్ముడు చెప్పింది వింటూనే ''ఎక్కడున్నారు మీరు? కమల ఎలా ఉంది?'' అనడిగాడు ఆదుర్దాగా.

''ఇప్పుడు అవేమీ చెప్పలేనన్నయ్యా, వదిన్ని తీసుకుని వెంటనే గీతా నర్సింగ్ హోమ్‌కి రా. వచ్చేటప్పుడు డబ్బులు కూడా తీసుకురా'' అంటూ ఫోన్ పెట్టేశాడు భాస్కర్.

అన్నగారితో మాట్లాడాక నిస్త్రాణంగా అక్కడున్న కుర్చీలో వాలిపోయాడు. అక్కడక్కడ గాయాలయ్యాయిగానీ అదృష్టవశాత్తూ అతడికి ఫ్రాక్చర్ ఏమీ కాలేదు.

అరగంటలో జానకి, రామచంద్రలు నర్సింగ్‌హోంకి వచ్చేశారు.

విజిటర్స్ హాల్లో ఉన్న భాస్కర్‌ని చూడడంతోనే ''ఎలా ఉందిరా కమల?'' అనడిగాడు రామచంద్ర ఆదుర్దాగా.

అన్నగారిని చూడడంతోనే ''అన్నయ్యా'' అంటూ అతడిని చుట్టేశాడు భాస్కర్. అంతవరకూ ఉగ్గబట్టుకున్న దుఃఖం వరదలై పొంగింది.

''బాచీ ఏమిటి బాబూ, ఏమైంది?'' అంటూ జానకి ఆత్రంగా అతడి తలమీద చెయ్యి వేసింది.

''వదినా నువ్వు చెప్తూనే ఉన్నావు, పొద్దుపోయి బయలుదేరవద్దని. నేనే దౌర్భాగ్యుడ్ని. మొండిగా బయలుదేరాను. నా కమల నాకు దక్కుతుందంటావా, వదినా?'' అంటూ జానకి భుజం మీద తలవాల్చి బావురుమన్నాడు భాస్కర్.

''కమలకేం కాదు బాచీ. మనమెవరికేమీ అన్యాయం చేయలేదు. ఆ దేముడు మనకి అన్యాయం చెయ్యడులే'' అంది జానకి ఓదార్పుగా భాస్కర్ భుజం మీద చేయివేసి.

కానీ ఆపరేషన్ థియేటర్ నుండి బయటకు వచ్చిన డాక్టరు చెప్పింది విని ముగ్గురూ నిశ్చేష్టులయ్యారు.

వణుకుతున్న చేతులతో నర్స్ అందించిన కాగితాలపై సంతకాలు చేశాడు భాస్కర్.

రామచంద్ర ఓదార్పుగా తమ్ముడి భుజం చుట్టూ చేయివేసి దగ్గరకు లాక్కున్నాడు.

జానకి నిస్తేజంగా నుంచున్న చోటునే కూర్చుండిపోయింది.

జరిగిన దారుణం గూర్చి రామచంద్ర ఫోన్ చేయగా సావిత్రమ్మ, కాంతారావు, మాధవరావులు ఆఘమేఘాల మీద వచ్చేశారు హాస్పటల్‌కి.

"అక్కడికీ ఈ రోజు వెళ్ళొద్దని నేను చెప్తూనే ఉన్నానమ్మా విన్నారు కాదు. పిల్ల కడుపుతో ఉందని మురిసినంతోసేపు పట్టలేదు. జీవితంలో నా చిట్టితల్లి ఇక తల్లే కాలేదన్నమాట విని తట్టుకోగలదా జానకీ?" అంటూ సావిత్రమ్మ జానకిని పట్టుకుని భోరున ఏడ్చింది.

"శని నా నెత్తిన ఎక్కి నాట్యం చేస్తూంటే మీ ఎవరి మాటలైనా ఎలా తలకెక్కుతాయత్తయ్యా నాకు? రేపు కమలకి నా ముఖం ఎలా చూపించను?" అన్నాడు భాస్కర్ తిరిగి ఏడ్చేస్తూ.

"అలా జరగాలని రాసిపెట్టి ఉంటే తప్పించడానికి మనమెవరం బాబూ. పెద్ద ప్రాణం దక్కిందని సంతోషించాలంతే" అన్నాడు కాంతారవు ఓదార్పుగా.

"బాచీ, జరిగింది తక్కువ నష్టం అని నేనను. కానీ నువ్వే ఇలా ఢీలా పడిపోతే కమలని ఊరడించేవాళ్ళెవరు, చెప్పు? మనసు దిటువు చేసుకోవాలి నాయనా తప్పదు" అంది జానకి భాస్కర్ తల నిమురుతూ.

"వదినా దురదృష్టం కాకపోతే నాకే ఎందుకిలా జరగాలి?" అన్నాడు భాస్కర్ బేలగా.

"నీకే కాదు బాబూ పగవారికి కూడా ఇలా జరగకూడదు. సంతోషానికి మారుపేరులా ఉన్న మీ కుటుంబాన్ని చూసి లోకమే కాదు. ఆ దేముడు కూడా ఓర్వలేకపోయాడేమో? అందుకే ఇలా జరిగింది" అంది సావిత్రమ్మ బాధగా.

కాంతారావు కూడా ఓదార్పుగా అల్లుడి భుజం తట్టాడు.

ఆ రాత్రంతా జాగారణ చేస్తూ కమలకు ఎప్పుడు తెలివి వస్తుందా అని ఆతృతగా అక్కడే ఉండిపోయారు అంతా.

మర్నాడు ఉదయం ఏడుగంటలకు కమలకు మెలుకువ వచ్చింది.

తాను హాస్పటల్‌లో ఉన్నానని అర్థం చేసుకున్న కమల చుట్టూ అయోమయంగా చూస్తూ "నాకేమయింది ఆయనేరీ?" అంది కంగారుగా.

"కమలా నేనిక్కడే ఉన్నాను. నాకేం కాలేదు. ఏవో కొంచె దెబ్బలు తగిలాయంతే" అన్నాడూ భాస్కర్ వచ్చే దుఃఖాన్ని బిగబట్టి కమల చేతులు పట్టుకుంటూ.

తల్లిదండ్రులవైపు, తోటికోడలూ బావగారి వైపూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ "మీరంతా ఎప్పుడొచ్చారు?" అనడిగింది ఆశ్చర్యంగా.

"ఇప్పుడే వచ్చాం కమలా నువ్వు ఎక్కువగా మాట్లాడకుండా విశ్రాంతి తీసుకోమ్మా" అన్నాడు కాంతారావు కూతురి తలమీద చేయివేసి.

జానకి ఓదార్పుగా తోటికోడలు చేతులు పట్టుకుంది.

జరిగిందంతా రాత్రే రామచంద్ర చెప్పడంతో శంకర్రావు ఉదయమే మనవడిని తీసుకుని హాస్పిటల్‌కి వచ్చేశాడు.

భాస్కర్‌ని చూడడంతోనే "ఏమిట్రా ఇలా జరిగింది?" అంటూ కొడుకుని హృదయానికి హత్తుకున్నాడు.

"అంతా నా దురదృష్టం నాన్నా. నా చేతులారా నేనే" అని ఆ పైన మాటలు పూర్తిచేయలేక తండ్రి భుజం మీద తలవాల్చాడు భాస్కర్.

వారం రోజుల తర్వాత కమలని హాస్పిటల్ నుండి డిశ్చార్జి చేశారు.

కాంతారావు దంపతులు కమలని తమ ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి కోలుకున్నాక తిరిగి పంపిస్తామని అన్నారు.

"వద్దు పెద్దమ్మా ఈ పరిస్థితుల్లో కమల అక్కడ ఉంటే తేరుకోవడం కష్టం. మీరే నాలుగురోజులు ఇక్కడ ఉండి మంచీ చెడ్డా చూసి వెళ్ళండి" అంది జానకి.

"అది కాదమ్మా నీకు ఇంట్లో చాలా పని ఉంటుంది. కమలకి కూడా చేయాలంటే కష్టం కదా" అంది సావిత్రమ్మ.

"జరిగిన దారుణం చిన్నది కాదు కదా పెద్దమ్మా. ఎవరో ఒకరు పరామర్శకు వచ్చి సానుభూతి పేరుతో కమలని మరింత బాధకు గురి చేస్తారు. ఆపైన జరిగిన దారుణం కమలకి తెలియచేస్తారు. ఇప్పుడున్న ఆరోగ్య పరిస్థితుల్లో కమల అది విని తట్టుకోగలదా? చెప్పండి. అందుకే మిమ్మల్ని ఇక్కడ ఉండమంటున్నాను" అంది జానకి.

"నువ్వన్నదీ నిజమేనమ్మా. ఊరినిండా మన బంధుబలగమే ఉన్నారక్కడ. మనమీద అభిమానంతోనే వాళ్ళు వస్తారనుకో. కానీ ఆ పరామర్శలు కమలను మరింత బాధకు గురిచేస్తాయి" అంది సావిత్రమ్మ.

పదిరోజులపాటు విశాఖపట్నంలోనే ఉండి కమల మంచి చెడ్డలన్నీ దగ్గరుండి చూసుకుంది సావిత్రమ్మ. కమల కొంచెం లేచి తిరగడం మొదలుపెట్టాక విజయనగరం వెళ్ళిపోయింది.

యాక్సిడెంటయి నెలరోజులు గడిచిపోయాయి. భాస్కర్ తిరిగి విజయనగరం బేంకుకు వెళ్ళి రాసాగాడు.

జరిగిన దుర్ఘటన గురించి నెలరోజులైనా కమల శాశ్వతంగా తల్లి కాలేదనే విషయాన్ని ఆమెకు చెప్పే సాహసం ఎవరూ చేయలేకపోయారు. తెలిస్తే తట్టుకుంటుందో లేదో అనే భయంతో.

అయితే ఏదైతే కమలనుండి దాచాలని అంతా ప్రయత్నించారో అది సావిత్రమం చెల్లెలిద్వారా కమలకి తెలిసిపోయింది.

ఆవిడ వస్తూనే "ఎంత పనైందే తల్లీ ఆ భగవంతుడు నీకు ఇంత అన్యాయం చేస్తాడని కలలో కూడా అనుకోలేదమ్మా. నువ్వు కడుపుతో ఉన్నావని తెలిసి ఎంత సంబరపడ్డామో తెలుసా? చివరికి ఆ దేముడు ఇచ్చినట్లే ఇచ్చి నీ నొసటి నుండి సంతాన గీతను శాశ్వతంగా చెరిపేశాడా తల్లీ" అంటూ బావురుమందావిడ కమలన్ చుట్టేసి.

ఆ మాటలు వింటూనే వెనక్కి విరుచుకుపడిపోయింది కమల.

ఆవిడ మాటలు వింటూనే పరుగున వంటింటిలోనుండి వచ్చిన జానకి నేలకి ఒరిగిపోతున్న కమలను ఒడిసిపట్టుకుని "ఎంత పనిచేశారు పిన్నీ కమల ఇంకా పూర్తిగా కోలుకోలేదని తనకి ఈ విషయం ఇంకా చెప్పలేదు మేము. మీరేమో సడెన్‌గా వచ్చి అంతా చెప్పేశారు. ఇప్పుడేమవుతుందో ఏమో?" అంటూ కమల చెంపలమీద తట్టి "కమలా.. కమలా" అంటూ కంగారుగా పిలిచింది.

కోడలి గొంతులో కంగారు విని "ఏమైందమ్మా, కమలకి ఏమైంది?" అంటూ శంకర్రావు ఆతృతగా వచ్చాడక్కడికి.

గ్లాసుతో మంచినీళ్ళు తెచ్చి కమల ముఖం మీద చిలకరిస్తూ "పిల్లకిలా జరిగిందని విని ఆ బాధ తట్టుకోలేక నేనే మాటల మధ్యలో జరిగింది చెప్పేశానన్నయ్యగారూ. అది వింటూనే కమల ఇదిగో ఇలా పడిపోయింది" అంది ఆవిడ అపరాధిలా తలవంచుకుని.

మెల్లగా కళ్ళు తెరిచిన కమల "నిజమేనా అక్కా ఇది. పిన్ని చెప్పింది నిజమేనా? నాకెందుకు చెప్పలేదు మీరీ సంగతి?" అంటూ జానకిని కుదిపేస్తూ హృదయవిదారకంగా ఏడవసాగింది.

"అమ్మా కమలా ఊరుకోవే నా తల్లీ" అంటూ కమలని రెండు చేతులతో చుట్టేసి తన హృదయానికి హత్తుకుంది ఆవిడ.

"ఊరుకోమ్మా. ఎంతో ఘోరప్రమాదం నుండి బయటపడి నువ్వు మాకు దక్కావు. అంతేచాలు అనుకుంటున్నాము మేమంతా. నువ్వలా అయిపోతే మేమెవరమూ తట్టుకోలేమమ్మా" అన్నాడు శంకర్రావు.

"ఎందుకు మామయ్యా నేను బ్రతకడం? అమ్మా అనిపించుకోలేని బ్రతుకు కూడా ఒక బ్రతుకేనా?" అంది కమల మరింత బిగ్గరగా ఏడుస్తూ.

"తప్పమ్మా అలా అనకు. ఈ మాట బాచీ వింటే తట్టుకోలేడసలు. నీమీదే ప్రాణాలు పెట్టుకుని బతుకుతున్నాడు. జరిగిందానికి నేనే బాధ్యుడను అంటూ కుమిలిపోతున్నాడూ. మీరిద్దరూ ఒకరికోస్మ ఒకరు బ్రతకాలమ్మా" అన్నాడూ శంకర్రావు ఓదార్పుగా.

"అవును కమలా జరిగిన నష్టాన్ని పూడ్చలేకపోయినా నిన్ను తన కంటిపాపలా చూసుకుని ప్రాణాలు ఉగ్గబెట్టుకుని నీకోసమే బ్రతుకుతున్నాడు బాచీ. అతడి కోసమైనా నువ్వు మనసు గట్టిపరచుకోవాలి తప్పదు" అంది జానకి అనునయంగా.

"ఎలా తట్టుకోమంటావు అక్కా? పుట్టబోయే పాపాయి కోసం మేమిద్దరం ఎన్ని కలలు కన్నాము? పాప పుడితే ఏ పేరు పెట్టాళి? బాబు పుడితే ఏ పేరు పెట్టాలి అంటూ ఎంత వాదులాడుకున్నామో ఇద్దరమూ. పోనీ ఇది పోతే పోయింది. మళ్ళీ పుట్టకపోతారా అనుకున్నానే కానీ, ఇంత ఘోరం జరుగుతుందనుకోలేదు నేను" అంది కమల గుండెలు పిండేలా ఏడుస్తూ.

ఎవరు ఎంతగా ఓదార్చినా ఆ రోజంతా అలా ఏడుస్తూనే ఉంది కమల.

బేంకు నుండి వచ్చిన భాస్కర్‌ని చూడడంతోనే "ఏమండీ" అంటూ అతడిని చుట్టేసి బావురుమంది కమల.

భార్యకు విషయం తెలిసిపోయిందని అర్థమైన భాస్కర్ "కమలా, నన్ను క్షమించు ఈ అనర్థానికంతా కారణం నేనే" అన్నాడు కన్నీరు కారుస్తూ భార్యని మరింత గట్టిగా పట్టుకుని.

"బావుంది బాచీ చెల్లాయిని ఓదార్చాల్సింది పోయి నువ్వుకూడా ఇలా అయిపోతే ఎలా?" అంది జానకి మందలింపుగా.

అలా ఒకరినొకరు ఓదార్చుకుంటూ ధైర్యం చెప్పుకుంటూ ఆ ఇంటి సభ్యులంతా దుఃఖాన్ని దిగమింగే ప్రయత్నం చేయసాగారు. హరిప్రసాద్ స్నేహితుడికి వచ్చిన ఈ కష్టాన్ని చూసి విలవిలలాడిపోయాడు. తరచూ తన భార్య ఇందిరతోపాటు వచ్చి భాస్కర్‌నీ, కమలనూ ఓదార్చి వెళ్ళసాగాడు. ఎవరు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా, చైతన్య స్రవంతిలా ఉండే కమల స్తబ్ధుగా మారిపోయింది.

ఆనందాల హరివిల్లులా, సంతోషాలకు సంకేతంలా ఉండే ఆ ఇల్లు విషాదానికి ప్రతిరూపం అన్నట్లుగా మారిపోయింది ఇప్పుడు. సంతోషాలూ, సందడులూ కనుమరుగయిపోయాయి. చిక్కటి చీకటిలా నిశ్శబ్దం రాజ్యమేలుతోంది ఆ ఇంటిలో.

కమల అన్నయ్య మాధవరావుకు కొడుకు పుట్టాడు. బాలసారెకు పిలవడంతో ఇంటి ఆడపడుచు కనుక తప్పనిసరిగా బయలుదేరింది కమల. సావిత్రమ్మ జానకిని కూడా రమ్మని మరీ మరీ చెప్పడంతో జానకి కూడా కమల వెంట బయలుదేరింది. ఉన్న ఊళ్ళోనే మాధవరావు అత్తవారిల్లు కనుక పెద్దగా ఇబ్బందిపడలేదు జానకి అక్కడికి వెళ్ళేందుకు.

మేనల్లుడి అందచందాలు చూసి ఎంతో ముచ్చటపడింది కమల. ప్రేమగా వాడిని ఒడిలోకి తీసుకుని తాను తెచ్చిన గొలుసును పసివాడి మెడలో వేసింది.

కూతురికి జరిగిన నష్టాన్ని తలచుకుని కంటనీరు పెడుతూ "అన్నీ సవ్యంగా జరిగి ఉంటే మా కమల కూడా ఈసరికి పండంటి బిడ్డని ఎత్తుకుని తిరిగేది. ఆ దేముడికి దయలేకపోయింది దానిమీద" అంది సావిత్రమ్మ బాధగా.

తల్లి మాటలు వినడంతోనే కమల ముఖం చిన్నబోయింది. ఏదైతే మర్చిపోవాలని కమల ప్రయత్నిస్తున్నదో దాన్ని గుర్తుకి తెచ్చుకునేలా చేసింది.

ఆవిడ ఆ మాటలను కూతురి మీద సానుభూతితోనే అన్నా కమలలోని మానిన గాయాన్ని తిరిగి రేపినట్లయింది. కమల మనసులోని ఆనందం అంతా ఆవిరి కాగా ఉప్పెనలా పొంగివస్తున్న కన్నీటిని బలవంతాన అదుముకుని తోటికోడల్ని తీసుకుని బయటకు వచ్చేసింది అక్కడ ఉండలేక.

కూతురు బాధతో వెళ్ళిపోవడం చూశాక తాను అనవసరంగా ఆ ప్రస్తావన తెచ్చి కూతురిని బాధపెట్టానే అని దిగులుగా చూసింది సావిత్రమ్మ.

ఇంటికి వచ్చాక ఎప్పటిలాగే దిగులుగా కూర్చుండిపోయింది కమల. ఆ రాత్రి ఎవరెంత చెప్పినా కమల భోజనం చేయలేదు.

భార్య ఏదో సందర్భంలో ఇలా అప్ సెట్ అవుతుండడం చూసిన భాస్కర్ చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించడం మొదలు పెట్టాడు. ఇలాగే మరికొంత కాలం ఉంటే కమల ఏమయిపోతుందోనని భయపడ్డాడు. అసలు ఈ మనుష్యులకు, ఈ పరిసరాలకు దూరంగా వెళ్ళిపోతే తప్ప ఆమె మనసు కుదుటపడదేమో అనుకున్నాడు.

"అన్నయ్యా, కమల పరిస్థితి రోజురోజుకీ దిగజారిపోతోంది. ఇలాగే ఉంటే తను నాకు దక్కదేమోనని భయం వేస్తోందన్నయ్యా. ఎప్పటినుండో బెంగళూరు నుండి ఇక్కడికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకోవాలని ఒకతను ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అతడూ నేనూ మ్యూచ్యువల్ ట్రాన్స్‌ఫర్ క్రింద మారితే బాగుంటుందనిపిస్తోంది నాకు. ఏమంటావు" అనడిగాడూ భాస్కర్.

కమల పరిస్థితిని కళ్ళారా చూస్తున్న రామచంద్ర తమ్ముడి నిర్ణయాన్ని కాదనలేకపోయాడు. కాకపోతే పుట్టిన దగ్గరనుండీ ఎప్పుడూ విడిచి ఉండని తమ్ముడిని వదిలి నేనుండగలనా అని దిగులుపడ్డాడు. కానీ పరిస్థితులు చూస్తున్న అతడు అంతకంటే మరో మార్గం లేదుకదా అనుకున్నాడు బాధగా.

"వెళితే మంచిదేగానీ, మరీ అంత దూరమా? నిన్ను వదిలి మేమందరం ఎలా ఉండాలిరా? ముఖ్యంగా నాన్నగారు" అన్నాడు రామచంద్ర దిగులుగా చూస్తూ.

"ఈ పరిస్థితుల్లో అంతకంటే మరో మార్గం కనబడడంలేదన్నయ్యా. నాకు మాత్రం మీ అందర్నీ విడిచి ఉండడం బాధ కాదా? కానీ కమలని దక్కించుకోవాలంటే మరో మార్గం కనబడడంలేదు నాకు. కోరి పెళ్ళిచేసుకున్నాను కమలని నేను. చేజేతులా తన జీవితంలోని ఆనందాన్నంతటినీ దూరం చేశాను. కనీసం మనశ్శాంతినయినా ఇవ్వాలని నా ప్రయత్నం" అన్నాడు భాస్కర్ కన్నీళ్ళతో రామచంద్ర భుజం తడిపేస్తు.

"ఊరుకోరా నిన్నిలా చూస్తూంటే నా గుండె చెరువైపోతోంది. వెళ్ళి రండి. అమ్మాయ్ ఆరోగ్యం కంటే ఏదీ ఎక్కువకాదు. మీవదిన కొంచెం బాధపడినా అర్థం చేసుకుంటుందిలే" అన్నాడు రామచంద్ర ఓదార్పుగా.

అతడన్నట్లుగానే మొదట జానకి బాధపడినా కమల పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవడం వలన గట్టిగా అభ్యంతర పెట్టలేదు.

చిన్నప్పటినుండీ భాస్కర్‌నే అంటిపెట్టుకుని తిరిగిన హరిప్రసాద్ అతడ్ని విడిచి ఉండేందుకు అందరికంటే ఎక్కువ బాధపడ్డాడు.

అతడిని సాగనంపేందుకు స్టేసన్‌కు వచ్చి కన్నీళ్ళతో భాస్కర్‌ని కౌగిలించుకుని "ఏంరా ఇలా అయిపోయింది మనపని. నిన్ను చూడకుండా నేను ఎలా ఉండాలిరా?" అన్నాడు బేలగా చూస్తూ.

"నాకు మాత్రం సంతోషంగా ఉందా హరీ. మీ అందర్నీ వదిలి ఇలా దూరంగా వెళ్ళిపోవడం. అయినా ఉత్తరాల్లోనూ, ఫోనుల్లోనూ పలకరించుకుందాములే. మనం మనుషులం దూరంగా ఉన్నా మనసులెప్పుడూ దగ్గరగానే ఉంటాయిలే" అన్నాడు భాస్కర్ ప్రేమగా స్నేహితుడి భుజం తట్టి.

"నువ్వన్నది నిజమే అయినా ఈ దూరం భరించడం నా వల్ల కాదేమో అనిపిస్తోందిరా" అన్నాడూ హరిప్రసాద్ చెమ్మగిల్లిన కళ్ళతో. "అలా అనకు హరీ నువ్వలా అంటే నాకు కూడా చాలా దిగులుగా ఉంది. ఇకనుండీ నా బదులుగా

నువ్వే నాన్ననీ, అన్నయ్యనీ, వదిన్నీ చూసుకోవాలి'' అన్నాడూ భాస్కర్ అప్పగింతలు పెడుతూ. విజయనగరంలో కాపురం పెట్టేందుకే ఇష్టపడని కమల ఇప్పుడు వాళ్ళందరినీ వదిలి వెళ్తున్నందుకు ఎంతో బాధపడింది. సావిత్రమ్మా, జానకీ, శంకర్రావులు కలిసి ఎంతో నచ్చచెప్పిన మీదట వెళ్ళడానికి ఒప్పుకుంది.

బెంగుళూరు వెళ్ళాక కూడా చాలాకాలం కమలలో ఆ స్తబ్దత పోలేదు. గలగల పారే సెలయేరులా నిత్యం నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ తిరిగే కమల అలా మౌనవీణలా మారిపోవడం భాస్కర్ మనసును కలిచివేసింది. తిరిగి కమలను మనుషుల్లో పడవేసేందుకు ఎంతో ప్రయత్నించాడు భాస్కర్. అందులో భాగంగానే అవకాశం ఉన్నంత మేరా కమలను ఏదో ఒక ప్రదేశానికి తీసుకువెళుతూ తనకు ప్రశాంతతను చేకూర్చేందుకు ప్రయత్నించాడు. అతడి ప్రయత్నం ఫలించి క్రమేపీ కమలలో మార్పు వచ్చింది.

అయితే పసిపిల్లలను చూసినప్పుడల్లా కమల ఏదో పోగొట్టుకున్నదానిలా శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చునేది. అది చూసిన భాస్కర్‌కి ఏం చేయడానికీ పాలుపోయేది కాదు. తాత్కాలికంగా ఏవో మాటలు చెప్పి మురిపించినా, అది కమల సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం కాదనిపించింది భాస్కర్‌కి.

ఎవరినైనా పిల్లల్ని తెచ్చి పెంచుకుంటే ఎలా ఉంటుంది అనుకున్నాడు. అయితే అందుకు భార్య అంగీకరిస్తుందా అని కూడా సందేహపడ్డాడు. అయినా ప్రయత్నం చేసి చూస్తే తప్పేం లేదు కదా అనుకున్నాడు. మంచి సమయం చూసి ఆ మాటే భార్యతో చెప్పాడు భాస్కర్.

''ఎవరినైనా అంటే మీ ఉద్దేశ్యం మన చుట్టాల పిల్లల్ని అనా?'' అనడిగింది కమల.

''అలా అని ఏం లేదు ఎవరో ఒకర్ని, మన వెల్తిని పూడ్చుకునేందుకు తెచ్చుకుందాం. పసిపాప మనింట్లో తిరుగుతుంటే మన సమస్యలన్నీ మరిచిపోయి హాయిగా ఉండొచ్చు'' అన్నాడూ భాస్కర్.

''అలా అయితే ఏదైనా అనాథ ఆశ్రమం నుండి తెచ్చి పెంచుకుందాం. అలాగైతే ఆ బిడ్డ మా బిడ్డ అంటూ ఫ్యూచర్‌లో ఎవరూ క్లెయిం చేయరు'' అంది కమల.

''ఓ.కె, నీకు ఎలా ఇష్టమయితే అలా చేద్దాం'' అన్నాడు భాస్కర్ ఉత్సాహంగా. భార్య అంత సులభంగా పెంపకానికి అంగీకరించినందుకు అతడికి ఎంతో ఆనందంగా అనిపించింది.

ఇద్దరూ ఒక అంగీకారానికి రావడంతో పిల్లల కోసం అన్వేషణ ప్రారంభించారు.

భాస్కర్ ఎంత తొందరగా వీలైతే అంత తొందరగా ఎవరో ఒకర్ని తెచ్చి పెంచుకోవాలని ఆరాటపడసాగారు. అందుకే తెలిసినవాళ్ళనందర్నీ అడిగి అనాథాశ్రమాల అడ్రసులు సేకరించి భార్యను తీసుకుని వెళ్ళసాగాడు.

కమల మాత్రం ఎవరిని చూసినా ''వాళ్ళని చూస్తే నాలో ఏ స్పందనా కలగడంలేదు'' అని అనేది నిరుత్సాహంగా.

''అలవాటు పడితే మమకారం అదే కలుగుతుంది కమలా'' అంటూ భాస్కర్ నచ్చచెప్పే ప్రయత్నం చేసేవాడు.

''వాళ్ళకి పళ్ళూ, స్వీట్సూ, బట్టలు ఇవ్వడం వరకూ ఫర్వాలేదు నాకు. కానీ శాశ్వతంగా వాళ్ళని తెచ్చుకుందామంటే నా మనసెందుకో అంగీకరించడంలేదు'' అంది కమల బాధగా.

అలాంటి పరిస్థితిలో జానకి మగపిల్లవాడిని ప్రసవించిందని బాలసారెకు మీరు తప్పకుండా రావాలని రామచంద్ర భాస్కర్‌కి ఫోన్ చేసి చెప్పాడు.

"నేనా వేడుకల్లో పాల్గొనలేనండి. కావాలంటే మీరు వెళ్ళిరండి. నేను ఒక్కతినీ ఇక్కడుంటాను. నాకేం భయంలేదు" అంది కమల.

"అదేంటి కమలా అలా అంటావు? నువ్వు రాకుండా నేనెలా వెళ్తాను? నువ్వు రాకపోతే అన్నయ్యా, వదినా బాధపడరా? అదీగాక మనమిక్కడికి వచ్చి ఏడాదిపైనే అయింది. మీ అమ్మగారు కూడా చూడాలని ఉందంటూ పదే పదే ఫోన్లు చేస్తూనే ఉన్నారు. వెళ్ళి అందర్నీ చూసొచ్చేద్దాం కమలా. నాక్కూడా మా నాన్నగార్ని చూడాలనిపిస్తోంది" అన్నాడు భాస్కర్ నచ్చచెప్పున్నట్లుగా.

"నాక్కూడా అందర్నీ చూడాలనే ఉందండీ. కానీ ఇలాంటి సందర్భాల్లో అమ్మలక్కలంతా ఒకచోట చేరి సానుభూతి పేరుతో వాళ్ళేదైనా అంటే నేను తట్టుకోలేనండీ" అంది బాధగా.

"అలాంటి భయం నువ్వేమీ పెట్టుకోవద్దు. ఫంక్షన్ చాలా క్లుప్తంగా చేస్తున్నారట. మీ అమ్మగారిని, మా అత్తయ్యా మావయ్యలను అంటే మా వదిన అమ్మగారిని తప్ప వేరెవరినీ పిలవడంలేదని అన్నయ్య చెప్పాడు" అన్నాడు భాస్కర్.

"సరే అయితే వెళదాం లెండి" అంది కమల.

చాలా రోజుల తర్వాత ఇంటికి వచ్చిన భాస్కర్‌నీ, కమలనీ చూసి ఎంతో సంతోషించారంతా. ఎంతో ఆప్యాయంగా వాళ్ళని ఆహ్వానించారు.

పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో బూరెల్లాంటి బుగ్గలతో ముద్దుగా ఉన్న బాబునుండి చూపులు తిప్పుకోలేకపోయింది కమల. వెళ్ళిన దగ్గరనుండీ ఏదో వంకతో బాబుని వడిలోకి తీసుకుని మురిసిపోయింది కమల.

బాబుకి ఏం పేరు పెట్టాలి అనే చర్చ వచ్చింది.

"పెద్దాడికి రవికిరణ్ అని పేరు పెట్టారు కనుక చిన్నాడికి శశికిరణ్ అని పెడదాము" అంది జానకి.

అది విని "బాగుంది సూర్యచంద్రులనిద్దరినీ నీ నట్టింట్లో కట్టేసుకుందామనా జానకీ" అన్నాడు రామచంద్ర పరిహాసంగా.

ఆ మాట విని నవ్వేస్తూ పసివాడి బుగ్గలు ఆప్యాయంగా నిమిరింది జానకి.

"వదిన సెలక్షన్ చాలా బాగుందన్నయ్యా. బాబుకి ఆ పేరే పెడదాం" అన్నాడు భాస్కర్.

"మీ వదిన సెలక్షన్ నీకు ఎప్పుడు నచ్చలేదో ఒకసారి చెప్పరా, వింటాను" అన్నాడూ రామచంద్ర.

"ఆయనకే కాదు బావగారూ అక్కయ్య సెలక్షన్ నాకు కూడా నచ్చింది. బాబుకి ఆ పేరే పెడదాం" అంది కమల.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments